

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

24 päivänä marraskuuta 2021 *

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Syyriaan kohdistettavat rajoittavat toimenpiteet –
Varojen jäädyttäminen – Arviointivirhe – Oikeasuhteisuus – Omistusoikeus –
Oikeus harjoittaa taloudellista toimintaa – Harkintavallan väärinkäyttö –
Perusteluvollisuus – Puolustautumisoikeudet – Oikeus oikeudenmukaiseen
oikeudenkäyntiin – Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan

Asiassa T-259/19,

Aman Dimashq JSC, kotipaikka Damaskos (Syyria), edustajinaan asianajajat L. Cloquet ja
J.-P. Buyle,

kantajana

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään S. Kyriakopoulou ja V. Piessevaux,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvasta vaatimuksesta, jossa vaaditaan kumoamaan Syyriaan kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2013/255/YUTP täytäntöönpanosta 21.1.2019 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös (YUTP) 2019/87 (EUVL 2019, L 18 I, s. 13), Syyrian tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 36/2012 täytäntöönpanosta 21.1.2019 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/85 (EUVL 2019, L 18 I, s. 4), Syyriaan kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2013/255/YUTP muuttamisesta 17.5.2019 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2019/806 (EUVL 2019, L 132, s. 36), Syyrian tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 36/2012 täytäntöönpanosta 17.5.2019 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/798 (EUVL 2019, L 132, s. 1), Syyriaan kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2013/255/YUTP muuttamisesta 28.5.2020 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2020/719 (EUVL 2020, L 168, s. 66) ja Syyrian tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 36/2012 täytäntöönpanosta 28.5.2020 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/716 (EUVL 2020, L 168, s. 1) siltä osin kuin nämä toimet koskevat kantajaa,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Gervasoni sekä tuomarit L. Madise ja J. Martín y Pérez de Nanclares (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies B. Lefebvre,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 21.10.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion¹

Asian tausta ja kanteen nostamisen jälkeiset tosiseikat

[– –]

- 9 Päätöksen 2013/255 täytäntöönpanosta 21.1.2019 annettulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (YUTP) 2019/87 (EUVL 2019, L 18 I, s. 13) ja asetuksen N:o 36/2012 täytäntöönpanosta 21.1.2019 annettulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2019/85 (EUVL 2019, L 18 I, s. 4) (jäljempänä yhdessä alkuperäiset toimet) kantajan nimi lisättiin päätöksen 2013/255 liitteessä I ja asetuksen N:o 36/2012 liitteessä II mainittuihin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden, yhteisöjen ja elimien nimiä koskeviin luetteloihin (jäljempänä kyseessä olevat luettelot) sisältyvän taulukon B riville 73 seuraavilla perusteilla:

”Aman [Dimashq] -yhtiö on Damascus Cham [Holding] -yhtiön ja Aman [Holding] -yhtymän muodostama 18,9 miljoonan dollarin (USD) arvoinen yhteisyritys. Osallistumalla hallinnon tukemaan ylelliseen Marota City -rakennusprojektiin Aman [Dimashq] -yhtiö tukee Syyrian hallintoa ja/tai hyötyy siitä.”

[– –]

- 11 Kantajan edustajat vastustivat 26.3.2019 päivätyllä kirjeellä kantajan nimen merkitsemistä kyseessä oleviin luetteloihin ja pyysivät neuvostoa toimittamaan heille asiakirjat, jotka tukivat mainittua luetteloihin merkitsemistä. Ennen kanteen nostamista käsiteltävässä asiassa kantajan edustajat toistivat 2.4. ja 12.4.2019 päivätyillä kirjeillä neuvostolle pyyntönsä saada tutustua asiakirjoihin, jotka tukivat kantajan nimen merkitsemistä kyseessä oleviin luetteloihin.
- 12 Neuvosto ilmoitti 13.5.2019 päivätyllä kirjeellä kantajan edustajille yhtäältä, etteivät kantajan huomautukset olleet omiaan kyseenalaistamaan päätöstä merkitä kantajan nimi kyseessä oleviin luetteloihin. Toisaalta neuvosto toimitti heille 28.2.2019 päivätyn viitenumeron WK 54/2019 INIT sisältävän asiakirjan, joka sisälsi todisteet mainitun luetteloihin merkitsemisen perusteiden tueksi.

¹ Tästä tuomiosta on otettu tähän vain kohdat, joiden julkaisemisesta unionin yleinen tuomioistuin pitää aiheellisena.

- 13 Neuvosto antoi 17.5.2019 päätöksen 2013/255 muuttamisesta päätöksen (YUTP) 2019/806 (EUVL 2019, L 132, s. 36), jolla jatkettiin viimeksi mainitun päätöksen soveltamista 1.6.2020 asti; neuvosto antoi samana päivänä myös asetuksen N:o 36/2012 täytäntöönpanosta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/798 (EUVL 2019, L 132, s. 1) (jäljempänä yhdessä vuoden 2019 pysyttämistoimet).

[– –]

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

- 18 Kantaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 15.4.2019 toimittamallaan kannekirjelmällä nyt käsiteltävän kanteen, jossa vaaditaan alkuperäisten toimien kumoamista sitä koskevilta osin.
- 19 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 30.7.2019 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla kantaja tarkisti kannetta unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan perusteella siten, että siinä vaaditaan myös vuoden 2019 pysyttämistoimien kumoamista sitä koskevilta osin. Kantaja myös toisti kannekirjelmässä esitetyt vaatimukset.
- 20 Neuvosto toimitti 8.8.2019 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon vastineen sekä huomautukset ensimmäisestä kanteen tarkistamista koskevasta kirjelmästä.
- 21 Kantajan vastaus jätettiin 1.10.2019.
- 22 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti siirsi 17.10.2019 tekemällään päätöksellä asian työjärjestyksen 27 artiklan 3 kohdan mukaisesti uudelle esittelevälle tuomarille, joka nimettiin neljänteen jaostoon.
- 23 Vastaaajan vastaus jätettiin 8.1.2020.
- 24 Asian käsittelyn kirjallinen vaihe päätettiin 8.1.2020.
- 25 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 23.7.2020 työjärjestyksen 89 artiklan 3 kohdan a ja d alakohdan mukaisena prosessinjohtotoimena asianosaisia vastaamaan joukkoon kysymyksiä ja esittämään tiettyjä asiakirjoja. Asianosaiset vastasivat kysymyksiin ja noudattivat asiakirjojen esittämistä koskevaa pyyntöä asetetussa määräajassa.
- 26 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 13.8.2020 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla kantaja tarkisti kannetta toisen kerran työjärjestyksen 86 artiklan perusteella siten, että siinä vaaditaan myös vuoden 2020 pysyttämistoimien kumoamista sitä koskevilta osin. Kantaja myös toisti kannekirjelmässä ja ensimmäisessä kanteen tarkistamista koskevassa kirjelmässä esitetyt vaatimukset ja esitti uusia argumentteja.
- 27 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 30.9.2020 työjärjestyksen 89 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisena prosessinjohtotoimena neuvostoa esittämään erään asiakirjan. Neuvosto noudatti asiakirjan esittämistä koskevaa pyyntöä asetetussa määräajassa. Kantaja ei esittänyt huomautuksia neuvoston vastauksesta tähän prosessinjohtotoimeen.

- 28 Asianosaisten lausumat ja niiden vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 21.10.2020 pidetyssä istunnossa, jossa neuvosto esitti huomautuksensa myös toisesta kanteen tarkistamista koskevasta kirjelmästä. Neuvosto viittasi erityisesti vastineeseensa ja vastaukseensa sisältyviin perusteisiin ja perusteluihin.
- 29 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- kumoaa alkuperäiset toimet, vuoden 2019 pysyttämistoimet ja vuoden 2020 pysyttämistoimet (jäljempänä yhdessä riidanalaiset toimet) sitä koskevilta osin
  - velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 30 Neuvosto vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- hylkää kanteen
  - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut
  - toissijaisesti siinä tapauksessa, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa riidanalaiset toimet kantajaa koskevilta osin, määrää täytäntöönpanopäätöksen 2019/87 sekä päätösten 2019/806 ja 2020/719 vaikutusten pysyttämistä kantajaa koskevilta osin siihen saakka, kunnes täytäntöönpanoasetusten 2019/85, 2019/798 ja 2020/716 kumoaminen kantajaa koskevilta osin tulee voimaan.

Oikeudellinen arviointi

[– –]

Kuudes kanneperuste, joka perustuu puolustautumisoikeuksien, oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden ja tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamiseen

- 51 Kantaja väittää lähinnä, että riidanalaisilla toimilla loukataan sen puolustautumisoikeuksia ja oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, sellaisina kuin niistä määrätään Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 48 artiklan 2 kohdassa ja Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan 3 kappaleessa, siltä osin kuin neuvosto ei kuullut kantajaa ennen kyseisten toimien antamista sekä että niillä loukataan sen oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan, sellaisena kuin se on vahvistettu perusoikeuskirjan 47 artiklassa.
- 52 Kantaja väittää tältä osin ensinnäkin, että koska sitä ei kuultu ennen riidanalaisien toimien antamista, sen puolustautumisoikeuksia ei ole voitu käyttää tehokkaasti. Kantaja väittää erityisesti, että oikeus tulla kuulluksi edellyttää, että se voi esittää näkemyksensä esiin tuotujen tosiseikkojen paikkansapitävyydestä ja merkityksestä sekä sitä vastaan esitetyistä todisteista ennen riidanalaisen toimenpiteen toteuttamista. Kantajan mukaan ei myöskään ole mitään kiirettä tai riskiä sen vuoksi, että se vaarantaisi toimenpiteen tehokkuuden sillä, että sitä kuultaisiin ennen riidanalaisien toimien antamista, kun taas mainittujen toimien antamisen jälkeen kantajalle aiheutunut menetys oli varma ja ennakoitavissa. Neuvosto on tietoisesti

evännyt kantajalta oikeuden tutustua todistusaineistoon, jolla tuetaan tämän nimen merkitsemistä kyseessä oleviin luetteluihin, ja näin ollen se on loukannut kantajan puolustautumisoikeuksia.

- 53 Toiseksi kantaja väittää lähinnä, että se pyysi tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeutensa nojalla neuvostoa antamaan sille mahdollisimman aikaisessa vaiheessa oikeuden tutustua kaikkiin tietoihin ja asiakirjoihin, joihin alkuperäiset toimet kantajan osalta perustuivat. Se ei ole ennen esillä olevan kanteen nostamista saanut haltuunsa sitä koskevaa todistusaineistoa, vaikka se on pyytänyt sitä neuvostolta 26.3.2019 sekä toistanut pyyntönsä kahteen kertaan 2.4. ja 12.4.2019. Se väittää tältä osin, että sitä koskevan todistusaineiston toimittamatta jättäminen osoittaa, ettei neuvostolla ollut ennen alkuperäisten toimien antamista mitään asiakirjaa tai aineellista todistetta näihin toimiin sisältyvien perustelujen tueksi, vaikka neuvoston on koottava aineisto ennen rajoittavista toimenpiteistä määräämistä. Sen mukaan lisäksi se, että asiakirja WK 54/2019 INIT toimitettiin sille esillä olevan kanteen nostamisen jälkeen, osoittaa, että asiakirja on laadittu keinotekoisesti kyseistä oikeusriitaa varten. Näin ollen perusteet kantajan nimen merkitsemiselle kyseessä oleviin luetteluihin eivät ole perusteltuja, ja ne ovat siis lainvastaisia. Kantaja väitti istunnossa, että neuvosto oli toimittanut asiakirjan WK 54/2019 INIT myöhässä, ja näin on, vaikka kannekirjelmä olisi jo jätetty käsiteltävässä asiassa.
- 54 Neuvosto kiistää kantajan väitteet.
- 55 On muistutettava, että puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen sisältää muun muassa oikeuden tulla kuulluksi ja oikeuden tutustua asiakirjoihin siten, että otetaan huomioon perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa vahvistetut oikeutetun luottamuksellisuuden vaatimukset (ks. tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 99 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 56 Perusoikeuskirjan 47 artiklassa vahvistettu oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan edellyttää lisäksi, että asianomaisen on voitava saada tieto häntä koskevan päätöksen perusteluista joko suoraan päätöksestä itsestään tai ilmoituksella asianomaisen pyynnöstä, millä ei puututa toimivaltaisen tuomioistuimen oikeuteen vaatia kyseessä olevaa viranomaista ilmoittamaan ne, jotta hän voi puolustaa oikeuksiaan parhain mahdollisin edellytyksin ja päättää kaikista asiaan vaikuttavista seikoista tietoisena, onko asian saattaminen toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi tarkoituksenmukaista, ja jotta viimeksi mainittu kykenee täysimääräisesti harjoittamaan kyseessä olevaan päätökseen kohdistuvaa laillisuusvalvontaa (ks. tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 100 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 21.1.2016, Makhlouf v. neuvosto, T-443/13, ei julkaistu, EU:T:2016:27, 38 kohta).
- 57 Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa sallitaan kuitenkin rajoituksia perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien käyttöön, kunhan rajoitukset toteutetaan kyseisen perusoikeuden keskeistä sisältöä kunnioittaen ja ne ovat suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tarpeellisia ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita (ks. tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 58 Viimein sitä, onko puolustautumisoikeuksia ja tehokasta tuomioistuimen tarjoamaa oikeussuojaa koskevaa oikeutta loukattu, on arvioitava kunkin yksittäistapauksen erityisten olosuhteiden perusteella, muun muassa tarkastelemalla kyseessä olevan toimen luonnetta, sen antamisen asiayhteyttä ja asiaa koskevia oikeussääntöjä (ks. tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[– –]

- 60 Ensinnäkin ensimmäisestä väitteestä, jonka mukaan kantajaa ei kuultu ennen riidanalaisten toimien antamista eikä sen puolustautumisoikeuksia ole voitu käyttää tehokkaasti, on muistutettava, että unionin tuomioistuimet tekevät eron yhtäältä sen välillä, että yhteisön nimi merkitään ensimmäisen kerran luetteloihin, joilla asetetaan rajoittavia toimenpiteitä, ja toisaalta sen välillä, että kyseisen yhteisön nimi pysytetään mainituissa luetteloissa (tuomio 30.4.2015, *Al-Chihabi v. neuvosto*, T-593/11, EU:T:2015:249, 40 kohta).

[– –]

- 67 Toiseksi vuosien 2019 ja 2020 pysyttämistoimista on muistutettava, että kun on kyse toimista, joilla rajoittavien toimenpiteiden asettamista koskevissa luetteloissa jo esiintyvän henkilön tai yhteisön nimi pysytetään niissä, yllättävä vaikutus ei ole enää tarpeen mainittujen toimenpiteiden tehokkuuden varmistamiseksi, joten seikat, joihin aiotaan vedota kyseistä henkilöä tai yhteisöä vastaan, on lähtökohtaisesti ilmoitettava niille ja niille on annettava mahdollisuus tulla kuulluiksi ennen tällaisten toimien antamista (tuomio 21.12.2011, *Ranska v. People’s Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 62 kohta).
- 68 Tässä yhteydessä unionin tuomioistuin on korostanut, että se suojatekijä, jonka tarjoavat vaatimus ilmoittaa seikat, joihin jotakuta vastaan vedotaan, sekä oikeus esittää huomautuksia ennen kuin annetaan toimi, jolla henkilön tai yhteisön nimi pysytetään rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden ja yhteisöjen luettelossa, on perustavanlaatuinen ja olennainen tekijä puolustautumisoikeuksien kannalta. Tämä pitää sitäkin enemmän paikkansa siksi, että kyseessä olevilla rajoittavilla toimenpiteillä on tärkeä vaikutus kyseisten henkilöiden ja ryhmien oikeuksiin ja vapauksiin (tuomio 21.12.2011, *Ranska v. People’s Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 64 kohta).
- 69 Säännön, jonka mukaan henkilöllä, jolle on osoitettu hänelle vastainen päätös, on pitänyt olla mahdollisuus esittää huomautuksensa ennen kuin päätös tehtiin, tarkoituksena on, että asianomainen viranomaisena voi ottaa asianmukaisesti huomioon kaikki merkitykselliset seikat. Kyseisen henkilön tehokkaan suojan varmistamiseksi säännön tavoitteena on erityisesti se, että tämä henkilö voisi korjata virheen tai esittää sellaisia seikkoja, jotka koskevat hänen henkilökohtaista tilannettaan ja jotka tukevat sitä, että päätös tehdään, että sitä ei tehdä tai että sillä on tietty sisältö (tuomio 21.12.2011, *Ranska v. People’s Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 65 kohta).
- 70 Kuitenkin silloin, kun asianomaisen henkilön tai yhteisön nimen pysyttäminen sellaisten henkilöiden tai yhteisöjen luettelossa, joihin on kohdistettu rajoittavia toimenpiteitä, perustuu samoihin perusteisiin kuin joilla perusteltiin alkuperäisen toimen antamista ilman, että huomioon on otettu uusia seikkoja tämän henkilön tai yhteisön osalta, neuvostolla ei ole velvollisuutta asianomaisen henkilön tai yhteisön kuulemista koskevan oikeuden noudattamiseksi ilmoittaa tälle uudelleen seikkoja, joihin aiotaan vedota kyseistä henkilöä tai yhteisöä vastaan (ks. vastaavasti tuomio 7.4.2016, *Central Bank of Iran v. neuvosto*, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 32 ja 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Asianosaista vastaan puhuvista seikoista on sen sijaan ilmoitettava, kun on olemassa uusia seikkoja, joiden perusteella neuvosto saattaa ajan tasalle tiedot paitsi asianomaisen henkilön tai yhteisön henkilökohtaisesta tilanteesta myös sen maan poliittisesta ja turvallisuustilanteesta, jota kohtaan rajoittavien toimenpiteiden järjestelmä on otettu käyttöön (ks. vastaavasti tuomio 12.2.2020, *Kande Mupompa v. neuvosto*, T-170/18, EU:T:2020:60, 72 kohta).

- 71 Käsiteltävässä asiassa on yhtäältä muistutettava vuoden 2019 pysyttämistoimista, kuten edellä 67 kohdassa on todettu, että ennen näiden toimien antamista kantajalle oli lähtökohtaisesti annettava tiedoksi tätä vastaan esitetyt seikat sekä mahdollisuus tulla kuulluksi.
- 72 Tältä osin on todettava, että kantaja esitti 26.3.2019 päivätyllä kirjeellä ensimmäisen pyynnön saada tutustua asiakirjaan, joka sisälsi todisteet sen nimen kyseessä oleviin luetteloihin merkitsemisen perusteiden tueksi. Se toisti pyyntönsä 2.4. ja 12.4.2019. Neuvosto hyväksyi tämän pyynnön 13.5.2019 eli kuukauden ja kolmen viikon kuluttua ensimmäisen asiakirjaan tutustumista koskevan pyynnön esittämisestä ja neljä päivää ennen vuoden 2019 pysyttämistoimien antamista.
- 73 On muistettava, että neuvoston on asianomaisen pyynnöstä annettava oikeus tutustua kaikkiin hallinnollisiin asiakirjoihin, jotka eivät ole luottamuksellisia, kohtuullisen ajan kuluessa (ks. vastaavasti tuomio 16.9.2013, Bank Kargoshaei ym. v. neuvosto, T-8/11, ei julkaistu, EU:T:2013:470, 68 ja 93 kohta).
- 74 On katsottava, ettei neuvosto ole käsiteltävän asian olosuhteissa toimittanut asiakirjaa WK 54/2019 INIT kohtuullisessa ajassa. Toimittaessaan mainitun asiakirjan kantajalle vain neljä päivää ennen vuoden 2019 pysyttämistoimien antamista neuvosto antoi kantajalle liian lyhyen ajan, jotta tämä voisi esittää hyödyllisellä tavalla mahdolliset huomautuksensa. Se ei siten varmistanut kantajan kuulemista hyödyllisellä tavalla. Lisäksi on niin, että vaikka katsottaisiin, että kantajalla oli aikaa esittää huomautuksensa neuvostolle ajassa, joka sille jäi ennen mainittujen toimien antamista, neuvostolle jäi liian vähän aikaa tarkastella mainittuja huomautuksia vaaditulla huolellisuudella. Puolustautumisoikeuksien suojan perustavanlaatuisen ja olennainen osatekijä, jota merkitsevät kantajaa vastaan puhuvien seikkojen tiedoksi antaminen ja oikeus esittää niistä huomautuksia ennen vuoden 2019 pysyttämistoimien antamista, sellaisena kuin se on palautettu mieleen edellä 67 ja 69 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä, on siten vaarantunut sen vuoksi, että mainitut seikat sisältävä asiakirja-aineisto toimitettiin kantajalle myöhässä.
- 75 Tästä seuraa, että asiakirjan, joka sisältää todisteet kantajan nimen kyseessä oleviin luetteloihin merkitsemisen perusteiden tueksi, toimittaminen tapahtui liian myöhään, kun otetaan huomioon vuoden 2019 pysyttämistoimien antamispäivä, mistä syystä kantajan puolustautumisoikeuksia on tältä osin loukattu.
- 76 Kaikesta edellä esitetystä ei kuitenkaan voida päätellä, että se, että neuvosto toimitti kantajalle edellä 74 kohdassa mainitut todisteet myöhässä ennen kuin se antoi vuoden 2019 pysyttämistoimet, merkitsisi viimeksi mainittujen toimien kumoamista. Unionin tuomioistuimien on nimittäin varmistettava silloin, kun on kyse puolustautumisoikeuksiin vaikuttavasta sääntöjenvastaisuudesta, olisiko kyseessä oleva menettely voinut asiaan erityisesti liittyvien tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella johtaa toisenlaiseen lopputulokseen, jos kantaja olisi kyennyt varmistamaan puolustuksensa paremmin ilman todettua sääntöjenvastaisuutta (ks. vastaavasti tuomio 22.9.2015, First Islamic Investment Bank v. neuvosto, T-161/13, EU:T:2015:667, 84 kohta; tuomio 15.6.2017, Kiselev v. neuvosto, T-262/15, EU:T:2017:392, 153 kohta ja tuomio 13.9.2018, VTB Bank v. neuvosto, T-734/14, ei julkaistu, EU:T:2018:542, 120 ja 121 kohta).
- 77 Kantaja ei ole selittänyt käsiteltävässä asiassa, mihin perusteisiin tai seikkoihin se olisi voinut vedota, jos se olisi saanut kyseessä olevat asiakirjat aikaisemmin, eikä se ole myöskään osoittanut, että kyseiset perusteet tai seikat olisivat voineet johtaa sen tapauksessa toisenlaiseen lopputulokseen.

78 Näin ollen kantajan puolustautumisoikeuksien loukkaaminen ei nyt käsiteltävän asian olosuhteissa johda vuoden 2019 pysyttämistoimien kumoamiseen.

[– –]

81 Kantajan ensimmäinen väite on siis hylättävä.

82 Toiseksi kantaja vetoaa lähinnä toiseen väitteeseen, jonka mukaan neuvosto loukkasi sen oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan, kun se ei antanut kantajalle oikeutta tutustua ”mahdollisimman aikaisessa vaiheessa” asiakirja-aineistoon, joka sisälsi tiedot ja todisteet, joiden perusteella sen nimi merkittiin alkuperäisiin toimiin ja vuoden 2019 pysyttämistoimiin.

83 Kantaja väittää aluksi, että se, ettei sille annettu hyvissä ajoin tiedoksi asiakirja-aineistoa, joka sisältää tiedot ja todisteet, jotka tukivat sen nimen merkitsemistä kyseessä oleviin luetteloihin ja pysyttämistä niissä, osoittaa, ettei neuvostolla ollut ennen alkuperäisten toimien antamista hallussaan mitään asiakirjaa tai aineellista todistetta merkitsemisperusteiden perustelujen tueksi.

84 Käsiteltävässä asiassa asiakirjan WK 54/2019 INIT, joka sisältää todisteet kantajan nimen kyseessä oleviin luetteloihin merkitsemisen perusteiden tueksi, ensimmäisellä sivulla mainitaan päivämäärä 28.2.2019, kun taas alkuperäiset toimet, joilla kantajan nimi merkittiin ensimmäisen kerran mainittuihin luetteloihin, annettiin 21.1.2019. Toisin sanoen asiakirjan WK 54/2019 INIT ensimmäisellä sivulla oleva päivämäärä on alkuperäisten toimien antamispäivää myöhempi.

85 Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen prosessinjohtotoimiin, joilla pyrittiin vahvistamaan, että alkuperäisiä toimia toteutettaessa oli olemassa todistusaineistoa, neuvosto väittää, että asiakirjassa WK 54/2019 INIT mainitaan päivämäärä 28.2.2019 teknisen ongelman vuoksi, joka liittyi siihen, että mainittu asiakirja oli jätetty sähköiseen arkistoon kyseisenä ajankohtana. Neuvosto totesi, että asiakirjassa WK 54/2019 INIT mainitut todisteet olivat osa ehdotusta kantajan nimen merkitsemiselle alkuperäisten toimien liitteinä oleviin luetteloihin. Neuvosto esitti tätä varten 15.9.2020 päivätyn asiakirjan ST 10250/20, joka sisältää kantajan nimen luetteloihin merkitsemistä koskevan 4.12.2018 päivätyn ehdotuksen, jonka viitenumero on COREU CFSP/0195/18 ja jonka perusteella se antoi alkuperäiset toimet. Kantaja kiisti istunnossa sen, että tätä asiakirjaa olisi käytetty perusteena sen nimen merkitsemiselle alun perin kyseessä oleviin luetteloihin, koska asiakirjan muoto ja hyperlinkkien muodossa olevien todisteiden esittäminen eivät tehneet asiakirjasta, josta puuttuu kokonaan selkeästi esitetty päättely, tutustuttavissa olevaa eivätkä ymmärrettävää.

86 On kuitenkin todettava yhtäältä, että luetteloihin merkitsemistä koskeva ehdotus COREU CFSP/0195/18 on päivätty 4.12.2018 eli se on laadittu ennen alkuperäisten toimien antamista. Toisaalta luetteloihin merkitsemistä koskeva ehdotuksessa COREU CFSP/0195/18 luetellaan joukko hyperlinkkejä, jotka liittyvät asiakirjassa WK 54/2019 INIT esitettyihin todisteisiin, lukuun ottamatta todistetta, joka liittyy internetsivustolla ”The Syria Report” 19.4.2018 julkaistuun artikkeliin, jonka otsikko on ”Samer Foz, Syyrian vaikutusvaltaisin liikemies” (ks. jäljempänä 111 kohta). Toisin kuin kantaja väittää, neuvosto on siten osoittanut, että sillä oli hallussaan ennen alkuperäisten toimien antamista joukko todisteita, joilla voidaan tukea näissä toimitissa olevia luetteloihin merkitsemisen perusteita. Kantajan väite, jonka mukaan asiakirjan WK 54/2019 INIT tiedoksi antaminen esillä olevan kanteen nostamisen jälkeen osoittaa, että mainittu asiakirja oli laadittu keinotekoisesti nyt käsiteltävää oikeusriitaa varten, on näin ollen

hylättävä perusteettomana. Lisäksi kantajan väite, jonka mukaan asiakirja ei ole ymmärrettävä eikä siihen voida tutustua, ei perustu tosiseikkoihin, koska hyperlinkit viittaavat artikkeleihin, jotka on toistettu asiakirjassa WK 54/2019 INIT.

- 87 Tämän jälkeen kantaja väittää, että se, ettei sen nimen kyseessä oleviin luetteloihin merkitsemistä tukevia todisteita toimitettu, vaikka se oli pyytänyt saada tutustua niihin hyvissä ajoin eli ennen esillä olevan kanteen nostamista, merkitsee sen tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamista.
- 88 Kuten edellä 73 kohdassa on muistutettu, neuvoston on asianomaisen pyynnöstä annettava oikeus tutustua kaikkiin hallinnollisiin asiakirjoihin, jotka eivät ole luottamuksellisia, kohtuullisen ajan kuluessa.
- 89 Kun tutkitaan, onko asiakirjan toimittamiseen kulunut aika kohtuullinen, on otettava huomioon se, että koska asianomaisella henkilöllä tai yhteisöllä ei ole oikeutta tulla kuulluksi ennen kuin hänen nimensä alun perin merkitään kyseessä oleviin luetteloihin, edellä tarkoitettu oikeus tutustua asiakirjoihin on heidän ensimmäinen mahdollisuutensa tutustua neuvostolla tämän merkitsemisen tueksi oleviin asiakirjoihin, joten sillä on erityinen merkitys henkilön tai yhteisön puolustuksen kannalta (ks. vastaavasti tuomio 22.9.2015, First Islamic Investment Bank v. neuvosto, T-161/13, EU:T:2015:667, 80 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 90 Kuten edellä 72 kohdassa muistutettiin, kantaja pyysi käsiteltävässä asiassa neuvostolta 26.3.2019 oikeutta tutustua todistusaineistoon, joka tuki perusteita sen nimen merkitsemiselle alun perin kyseessä oleviin luetteloihin. Kantaja toisti kahteen kertaan asiakirjoihin tutustumista koskevan pyyntönsä ja vetosi tarpeeseen saada nämä asiakirjat käyttöönsä mahdollisimman pian voidakseen tehdä päätöksen oikeuksiensa käyttämisestä unionin yleisessä tuomioistuimessa. Asiakirja WK 54/2019 INIT toimitettiin kantajalle 13.5.2019 eli esillä olevan kanteen nostamisen jälkeen. Kantaja vahvistaa vastauksessaan vastaanottaneensa asiakirjan WK 54/2019 INIT.
- 91 On todettava, että asiakirja WK 54/2019 INIT, jolla pyritään tukemaan perusteita kantajan nimen merkitsemiselle kyseessä oleviin luetteloihin, täydentää lähinnä alkuperäisiin toimiin sisältyviä perusteluja mutta se on annettu kantajalle tiedoksi vasta kuukauden ja kolmen viikon jälkeen, mitä ei voida pitää vähäisenä ajanjaksona. Tältä osin on todettava, että toisin kuin neuvosto väittää, alkuperäisten toimien antamisajankohdan ja kantajan asiakirjoihin tutustumista koskevan pyynnön ajankohdan välillä kuluneella ajalla ei voida oikeuttaa sitä, ettei neuvosto antanut vastausta kohtuullisessa ajassa. Neuvosto ei nimittäin voi vedota aikaan, joka oli kulunut ennen kuin kantaja pyysi saada tutustua sitä koskeviin asiakirjoihin, perustellakseen aikaa, jonka kuluessa se on itse tosiasiallisesti hyväksynyt asiakirjoihin tutustumista koskevan pyynnön. Kuten neuvosto on istunnossa muistuttanut, neuvostossa on kuitenkin olemassa tarvittavat sisäiset määräajat eri tahojen hyväksynnän saamiseksi asiakirjojen toimittamista varten. Näiden sisäisten määräaikojen on tosin oltava yhteensopivia edellä 73 ja 89 kohdassa mainitun oikeuskäytännön kanssa, jotta henkilölle tai yhteisölle toimitettaisiin kohtuullisessa ajassa esitetyt todisteet, joilla tuetaan kyseistä henkilöä tai yhteisöä koskevia rajoittavia toimenpiteitä, jotta tämä henkilö tai yhteisö voi vedota oikeuksiinsa unionin tuomioistuimissa.
- 92 On kuitenkin todettava, että kantaja odotti 21 päivää ennen esillä olevan kanteen nostamisen määräajan päättymistä lähettääkseen 26.3.2019 ensimmäisen pyynnön saada tutustua asiakirjoihin. Kantaja on siten osaltaan lyhentänyt aikaa, joka neuvostolla oli, jotta se olisi toimittanut kantajalle asiakirjan WK 54/2019 INIT ennen mainitun määräajan päättymistä.

- 93 Näin ollen sitä, ettei neuvosto kyennyt toimittamaan asiakirjaa WK 54/2019 INIT kantajalle ennen kanteen nostamista, ei voida lukea täysin neuvoston syyksi.
- 94 Joka tapauksessa on todettava, että kantaja on saanut tutustua asiakirjaan WK 54/2019 INIT 13.5.2019 eli ennen kuin neuvosto toimitti vastineensa. Se on siten voinut ottaa kantaa mainittuun asiakirjaan sisältyviin todisteisiin sekä vastauksessaan että istunnossa.
- 95 Näin ollen on katsottava, että asiakirjan WK 54/2019 INIT toimittaminen 13.5.2019 oli riittävää, jotta kantaja saattoi käyttää oikeuttaan tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin.
- 96 Edellä esitetyn perusteella toinen väite ja siten kuudes kanneperuste kokonaisuudessaan on hylättävä.

[– –]

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Aman Dimashq JSC velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Gervasoni

Madise

Martín y Pérez de Nanclares

Julistettiin Luxemburgissa 24 päivänä marraskuuta 2021.

Allekirjoitukset